

JAARVERSLAG 2007

VERENIGING VOOR NATUUR EN MILIEU

"DE VECHTSTREEK"

Inleiding

Het jaarverslag bestaat uit een algemeen deel over de vereniging als geheel, gevolgd door de afzonderlijke verslagen van de werkgroepen.

Ledenbestand

Per 31 december 2007 telde de vereniging 227 leden (dit was 230 in 2005).

Bestuur

Het bestuur vergaderde negen maal. Naast het regelen van de huishoudelijke en organisatorische zaken en samenstellen van het activiteitenprogramma heeft het bestuur, samen met werkgroepleden, ook ingespeeld op diverse actuele zaken. Deze zijn beschreven in de paragraaf "overige activiteiten" en in het jaarverslag gebiedsbescherming.

In dit verslagjaar is voorzitter a.i. Han Bouman afgetreden. Hij heeft het voorzitterschap gedurende vele jaren met grote inzet ingevuld. Hein Kuijper is benoemd als nieuw bestuurslid in de rol van voorzitter. De nieuwe voorzitter wil zich vooral inzetten om de vereniging te plaatsen in een rol als partner om samen met anderen onze doelstellingen te bereiken.

De contacten met andere overheden en natuur- en milieuorganisaties zijn geïntensiveerd met het doel betere afstemming bij beleidsontwikkeling, projecten en plannen, verdere samenwerking en kennisuitwisseling.

Een afvaardiging van het vernieuwde bestuur heeft een kennismakingsgesprek gehad met het eveneens vernieuwde gemeentebestuur.

Jaarvergadering

De jaarvergadering vond plaats op 21 maart 2007. Een verslag vindt u elders in deze Meander.

Communicatie en public relations

Het Bestuur zet zich samen met de redactie van Meander, de beheerder van de website en andere leden actief in om onze Vereniging meer "in de kijker" te plaatsen.

We doen dat op verschillende manieren. Te weten:

Thema-avonden en excursies en dergelijke

Het activiteitenprogramma bestond uit de volgende thema-avonden en excursies:

- 16 februari – Gruttolezing door Danny Ellinger;
- 21 maart – lezing over het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug door Arend Spijker;
- 27 april – thema-avond Engbertsdijksvenen door Geert Euverman (Staatsbosbeheer);
- 28 april – excursie Engbertsdijksvenen door Geert Euverman (Staatsbosbeheer);
- 8 juni – thema-avond Varsenerveld door Henk Ruiter;
- 9 juni – excursie Varsenerveld door Henk Ruiter;
- 15 september – excursie Reggeherstelproject Onderland door Johan Medenblik (Waterschap Regge en Dinkel)
- 5 oktober - thema-avond paddestoelen door Evert Ruiter;
- 6 oktober - paddestoelenexcursie Eerde door Evert Ruiter;
- 3 november – natuurwerkdag Varsenerveld;
- 10 november – diersporenexcursie Arriën door Arend Spijker.

De lezingen en thema-avonden vonden plaats in de gebruikelijke locatie: het Natuurinformatiecentrum Ommen.

De op 19 mei geplande weidevogelexcursie naar de Westwouderpolder is door gebrek aan belangstelling helaas niet doorgegaan.

Meander

De Meander heeft qua uiterlijk geen veranderingen ondergaan. Er heeft wel een afstemming van de inhoud met de website plaatsgevonden. Dit gebeurt door plaatsing van samenvattingen in Meander die verwijzen naar volledige teksten op de website.

Website

Na een voorzichtige start in 2006 is onze website www.natuurenmilieudevechtstreek.nl nu meer gevuld met actuele zaken, reacties, zienswijzen en dergelijke. De website is beter bereikbaar gemaakt door een tweede, korter, adres in te voeren: www.vechtstreeknatuur.nl.

Uitgaansmarkt

De vereniging heeft zich gepresenteerd tijdens de Uitgaansmarkt van de gemeente Ommen op 7 september 2007. Onze stand werd goed bezocht.

Persberichten

Er zijn diverse positieve persberichten zijn verschenen over onze activiteiten.

Voorbeelden zijn:

- (beheer)activiteiten in het Varsenerveld
- "Unieke samenwerking Praktijk Onderwijs De Maat met onze Vereniging leidt tot oplevering duizendste nestkast"
- "Resultaat Kerkuilenbroedsels in Lemelerveld" en de "Resultaten ringen jonge ooievaars in Ommen".

Overige activiteiten

De vereniging is, al of niet via de werkgroepen, betrokken geweest bij diverse zaken. Daarnaast zijn op verzoek van andere organisaties de volgende activiteiten verzorgd door Henk Ruiter, mede namens onze vereniging:

- 14 mei - excursie Varsenerveld voor de Historische Kring Ommen
- 22 mei - excursie Varsenerveld voor EVA
- 18 juni - lezing Varsenerveld voor de Imminkhoeve
- 28 juni - excursie Varsenerveld voor 50 plussers Dunamis
- 23 augustus - bezoek Varsenerveld met de burgemeester en wethouder Beugelink
- 1 september – activiteit Varsenerveld met IVN Den Ham/Vroomshoop
- 3 september - lezing Varsenerveld in Zenderen voor "Stichting Mens en Samenleving"
- 8 september - meegewerkt aan de Open monumentendag. Tussen 10.00 en 17.00 zijn er 8 excursies gegeven op het Varsenerveld.
- 21 september - werkdag Varsenerveld met personeel Rabobank vaart en Vecht i.s.m. Landschap Overijssel. Een dag lang boomopslag verwijderd.
- 24 september - lezing Varsenerveld vrijwilligersavond Dunamis Carroussel
- 1 november - excursie Varsenerveld voor tuinvereniging Dedemsvaart
- 25 oktober - excursie boswachterij Ommen voor 50 plussers Dunamis

De activiteiten van de werkgroepen zijn in de aparte werkgroepverslagen opgenomen. Hier volgt een overzicht van de overige verenigingsactiviteiten.

- **Onderzoeksopdracht Wetenschapswinkel Wageningen:**
De Wetenschapswinkel Wageningen wil in Ommen een pilotproject starten om biomassa (lokaal materiaal) op lokaal niveau te verwerken. De vereniging zal aan dit pilotproject meewerken door contacten te leggen en mogelijk bepaalde administratieve ondersteuning te bieden etc. De regie ligt bij de Wetenschapswinkel. Dit verzoek is een reactie op een door onze vereniging in 2006 ingediend idee om verwerking van biomassa als onderzoeksopdracht op te pakken.
- Nacht van de Nacht

Een delegatie uit het bestuur was intensief betrokken bij de organisatie van de eerste "Nacht van de nacht" in Ommen. Onze vereniging was organisator, samen met Gemeente Ommen, en het Natuurinformatiecentrum. Het doel van deze landelijke campagne is om jong en oud op een aantrekkelijke wijze kennis te laten maken met het belang van de duisternis en om draagvlak te creëren voor maatregelen om lichthinder terug te dringen.

Jaarverslag 2007 Gebiedsbescherming

Motorcrossen

Activiteiten van de vereniging en andere belanghebbenden hebben er toe geleid dat de gemeente Ommen het terrein in Arriën in 2006 heeft gesloten voor crossactiviteiten.

In 2007 is namens de vereniging is bij de gemeente Ommen geageerd tegen plannen om op een lokatie nabij de Lemelerberg crossactiviteiten te houden. Wij hebben de gemeente verzocht rekening te houden met de regelgeving en gevraagd de activiteiten op locatie plaats te laten vinden die vanuit natuur en milieu minder kwetsbaar is. Omdat het overleg over alternatieven geen resultaat had is er een zienswijze ingediend. Uiteindelijk heeft de gemeente besloten, mede op basis van onze zienswijze, geen toestemming te geven omdat er te weinig tijd was voor een zorgvuldige afweging van alle belangen.

Monumentale rode beuk naast de nieuwbouw aan Den Lagen Oordt

Op initiatief van het bestuur is bereikt dat de wateronttrekking bij de nieuwbouw is aangepast om de monumentale beuk te beschermen.

N340 zoekgebieden voor tracé alternatieven

Er is namens de vereniging een zienswijze ingediend bij Gedeputeerde Staten. Hierin zijn meerdere voorstellen gedaan om een kwalitatief betere milieueffectrapportage (MER) te krijgen. Ons standpunt is het tegengaan van verdere aantasting van natuur- en landschapswaarden door de knelpunten op te lossen binnen het huidige 80 km tracé van de N340.

Aanwijzing zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij

In een reactie aan de provincie Overijssel is aangegeven dat met de voorgestelde plannen de ammoniakproblematiek niet echt wordt aangepakt. Er zijn meerdere inhoudelijke voorstellen gedaan om de problematiek beter aan te pakken.

Voorontwerp bestemmingsplan buitengebied

Onze vereniging heeft in nauw overleg met Landschap Overijssel haar zienswijze gegeven over het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ommen. Er zijn suggesties gedaan ter verbetering van het plan en de vereniging heeft aangeboden constructief mee te willen denken in het vervolgtraject.

Natura 2000

Er is gereageerd op de begrenzing van de natuurgebieden zoals die is aangegeven in de plannen voor Natura 2000. Daarbij is gevraagd de begrenzing van het onderdeel Junner Koeland van het gebied Vecht- en Beneden-Regge gebied te verruimen.

Bosje Olde Vechte

Er zijn contactpersonen aangewezen voor overleg met de gemeente over gemeentelijke plannen voor het bosje bij de Olde Vechte.

Voorgenomen kap bij hertenkamp Het Laar

De plannen van gemeente Ommen voor de kap van bomen bij het hertenkamp in Het Laar zijn na overleg met de gemeente enigszins beperkt.

Mega biobedrijven in LOG's

Het bestuur heeft het volgende standpunt ingenomen en uitgedragen m.b.t. de vestiging van mega biobedrijven in landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's):

Megabedrijven horen thuis op een industrieterrein en niet in landbouwgebied. Wij steunen het standpunt van NMO en zullen per geval bekijken of wij actie moeten ondernemen. Daar waar een LOG en natuur direct aan elkaar grenzen zal een verwevingsgebied moeten komen.

Jaarverslag 2007 Vogelwerkgroep

Bijeenkomsten

Evenals voorgaande jaren heft de vogelwerkgroep ook dit jaar weer 5 werkbijeenkomsten in het NICO gehouden.

Ooievaars

Binnen onze gemeente zijn dit jaar 3 jonge ooievaars groot geworden. In Witharen waren 3 jongen geboren, echter 1 is dood gegaan. De 2 overige jongen hebben het nest geringd verlaten. In Varsen is 1 jong groot geworden, was echter te groot om te ringen.

Nestkasten

In Junne, Hoogenraven, Landgoed Vilsteren, landgoed Beerze, Het Laer, Ada's hoeve, Vlierbelten en Besthmen zijn ook dit jaar de nestkasten weer gecontroleerd.

Watervogeltellingen

In de maanden oktober 2006 t/m maart 2007 hebben we weer de watervogeltellingen op de Regge en de Vecht gedaan.

Euro Birdwatch

Bij deze telling hebben we geen resultaten kunnen boeken daar er gedurende de telling een zeer dichte mist hing. Deze is dus letterlijk de mist in gegaan.

Kerkuilen

We hadden dit jaar 29 geslaagde broedsels met veel jongen n.l. 133. In 2006 waren dat op 26 broedsels slechts 71 jongen. Dat gemiddeld 4,5 jong per nest tegenover 3,0 jong in 2006.

Ook waren er dit jaar 2 tweede broedsels. Landelijk zijn er ruim 3100 jongen uitgekomen.

Bosuilen

De bosuilen waren dit jaar zeer vroeg. De bezetting van de kasten is nog steeds matig, de stand is nog steeds niet zo hoog als enkele jaren geleden.

Stenuilen

We hebben nog steeds geen duidelijk overzicht over de steenuilbroedsel in ons gebied. Veel uilen broeden in schuurtjes en onder dakplaten en zijn daardoor moeilijk te traceren.

Raven

De raven op Junne hebben dit jaar weer 2 jongen groot gebracht. In meerdere gebieden zijn raven gezien. Broeden hebben we echter niet kunnen vaststellen.

Roofvogels

Door wat minder onderzoek hebben we geen volledig beeld over de roofvogelstand in ons gebied.

De havik heeft het goed gedaan. De buizerd is nog niet terug op z'n oude peil.

Van de sperwer hebben we nagenoeg geen nesten gevonden.

Van de wespindief en de boomvalk hebben we geen broedsel kunnen vaststellen.

Nachtzwaluwen

Met de nachtzwaluwen gaat het goed. Op de Lemeler- en Archemerberg zijn weer 19 broedparen vastgesteld.

In Vilsteren 2 broedparen evenals in Beerze, 1 paar bij de Sahara en 1 paar op het Junner Koeland.

Gierzwaluwen

Met deze vogel lijkt het in Ommen goed te gaan. Er zijn dit jaar 62 nesten geteld, dat zijn 16 nesten meer dan vorig jaar.

Observatiehut

Onze werkgroep heeft een verzoek gedaan aan SBB om materiaal beschikbaar te stellen om de observatiehut bij het Junner Koeland op te knappen. Een aantal leden hebben aangeboden hieraan mee te willen werken.

Landelijke bijeenkomsten

Diverse leden van onze vogelwerkgroep hebben een aantal landelijke bijeenkomsten bezocht zoals de Roofvogeldag te Meppel, de tweejaarlijkse uilendag eveneens te Meppel en de Provinciale Vogelaarsdag, die dit jaar in Rheeze werd gehouden.

Jaarverslag 2007 Zoogdierenwerkgroep

De werkgroep is nog steeds op zoek naar iemand die tijd en belangstelling heeft om de zoogdierwerkgroep te coördineren.

Vleermuizen

Leden van de Zoogdierenwerkgroep hebben ook dit jaar samen met Theo Douma en andere vleermuisdeskundigen, de vleermuisenkasten op landgoed Eerde en het Laar weer gecontroleerd.

De kasten zijn een aantal keren bekeken en de resultaten mogen er zijn: gewone dwergvleermuizen, franjestaarten, 2 grootoorvleermuizen en rosse vleermuizen werden verschillende keren aangetroffen. Gelukkig zijn er ook dit jaar weer kraamkamers in oude bomen van Eerde aangetroffen.

Ook dit jaar zijn de kasten op landgoed het Laar weer erg slecht bezocht door vleermuizen, waarschijnlijk zullen deze kasten worden verplaatst naar Eerde/Eerderachterbroek.

Helaas is ook dit jaar de Bechstein niet aangetroffen.

Door middel van nieuwsbrieven die Theo aan iedereen stuurde werden de leden op de hoogte gehouden.

Wilde zwijnen

Meldingen van wilde zwijnen komen steeds vaker in deze regio voor. In 2007 is er een wildzwijn doodgereden op rijksweg 34.

Steenmarters

Dit verslagjaar hebben leden van de werkgroep een paar keer geadviseerd in verband met overlast van steenmarters in een woonhuis.

Jaarverslag 2007 plantenwerkgroep

De plantenwerkgroep ziet terug op een succesvol jaar.

De werkzaamheden en inventarisaties van de plantenwerkgroep hebben zich ook dit jaar afgespeeld in het Varsenerveld. We hebben gemaaid, gehooïd, geplagd en boomopslag verwijderd. Ook werden er inventarisaties uitgevoerd. De belangstelling om mee te werken in het Varsenerveld is heel goed te noemen. Blijkbaar heeft de plantenwerkgroep een juiste mix gevonden van werk, educatie en ontspanning waardoor men graag terugkomt om op zijn of haar vrije zaterdagmorgen te komen werken.

De Gemeente Ommen zijn we dankbaar voor de goede samenwerking. Dit gebeurt in het bijzonder door het beschikbaar stellen van materieel voor de maaiwerkzaamheden.

Ook Staatsbosbeheer was dit jaar weer bereid om een dag gespecialiseerde maai- en hooiapparatuur beschikbaar te stellen. Veel dank daarvoor.

Een belangrijk aandachtspunt is de tracékeuze voor de N340. Een van de alternatieven is raketings langs/door het gebied gepland. Zie bijgevoegde kaart. We hebben als vereniging hierover een zienswijze ingediend.

Duidelijk is dat onze beheersinspanning van de laatste 9 jaren niet voor niets is.

De volgende rode lijstsoorten zijn verschenen of hebben zich uitgebreid.

(vetgedrukt = Europese Habitatrictlijn) (cursief 2007 niet meer aangetroffen)

Moeraswolfsklauw

Bruine snavelbies
 Witte snavelbies
 Veenbies
 Stijve ogentroost
 Hondsviooltje
 Heidekartelblad
 Moeraskartelblad
 Welriekende nachtorchis
 Gewone vleugeltjesbloem
 Sierlijke vetmuur
 Blauwe knoop
 klokjesgentiaan
 Vlottende bies
 witte waterranonkel
 Wateraardbei
 Moerassmele
 Addertong
 echte guldenroede
 bleekgele drooglboem
 Ronde zonnedaaw
 Kleine zonnedaaw
 Stijve moerasweegbree
Lavendelheide
Kleine veenbes
 Kleine valerian
 Vetblad

lycopodiella inundata

Rhynchospora fusca
 Rhynchospora alba
 Trichophorum cespitosum
 Euprasia stricta
 viola canina
 Pedicularis sylvatica
 Pedicularis palustris
 platanthera bifolia
 polygala vulgaris
 sagina nodosa
 Succisa pratensis
 gentiana pneumonanthe
 eleogiton Fluitans
 ranunculus ololeucos
 potentilla palustris
 deschampsia setacea
 ophioglossum viride
 Solidago virgaurea
 gnaphalium luteo-album
 Drosea intermedia
 Drosera rotundifolia
 Echinodurus ranunculoides
andromeda polifolia
Oxycoccus palustris
 valeriana dioica
 pinguicula vulgaris

Sphagnum Compactum

Cuscuta epithymum
Dwergvlas
Canadees hertshooi
Moerashertshooi
Pilvaren
Waterdrieblad

kussentjesveenmos

klein warkruid
Radiola linoides
Hypericum canadense
Hypericum elodes
Pilularia globulifera
Menyanthes trifoliata

Op 21 september is in goede samenwerking met Landschap Overijssel een groep personeelsleden van Rabobank Vaart en Vecht een dag aan het werk geweest om boomopslag te verwijderen. Het was een plezierige dag en er is veel werk verzet. Wellicht een jaarlijkse traditie?

De eerste zaterdag in november is het de jaarlijkse landelijke Natuurwerkdag. Ook dit jaar hebben we met het Varsenerveld hier aan deel genomen. Samen met Landschap Overijssel die kruiwagens, spades en grepen ter beschikking stelde, werd ook door de Gemeente Ommen medewerking verleend. Vanuit Zwolle waren mensen op de fiets gekomen om in het Varsenerveld aan het werk te gaan. Ook een echtpaar uit Meppel werkte mee.

Tot slot willen we Louis & Thea van Vilsteren van Galerie Witharen bedanken voor hun gastvrijheid. Veel excursies beginnen op hun prachtige erf dat een historische binding met het Varsenerveld heeft. Op deze plek stond immers de schaapskooi van Borger van waaruit de schaapskudde naar het veld vertrok.